

EVALUAREA NAȚIONALĂ
DE LA FINALUL CLASEI a IV-a
Anul școlar 2025-2026

LIMBĂ ȘI COMUNICARE – LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ
TEST

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevei/elevului

.....

Clasa a IV-a

Zlaté hrušky

Kdesi v dedinke žil jeden chudobný roľník. Nemal nič, len troch synov a jednu hrušku. Rodila však veľmi sladké, lahodné ovocie, akému nebolo páru široko-d'aleko. Roľník si preto riekol:

„Takéto hrušky by iste potešili aj nášho pána kráľa!“

Synovia oberali, roľník uplietol pekný prútený košík, vyložil ho mäkkým lístím a poukladali doň lesklé hrušky. Roľník povedal najstaršiemu synovi:

„Vezmi košík a odnes ho rovno na kráľovský dvor. Ale nejedz z nich ani ty sám, ani nikoho neponúkaj. A dávaj dobrý pozor, aby ťa o ne nik neobral!“

„Pravdaže, otče,“ prikývol syn. „Ja sa predsa viem o seba postarať.“

S týmito slovami zakryl hrušky ďalšou vrstvou lístia a pobral sa z dediny.

Šiel, šiel, až došiel k potôčiku. Zastavil sa pri ňom, aby si odpočinul a napil sa. Obďaleč sa hrbila starenka a prala bielizeň. Pozdravila ho a prihovorila sa mu. No on ju oklamal, že v košíku má iba neporiadok zametený okolo cesty.

Keď chlapec došiel do kráľovského zámku a vyhlásil, že nesie otcove hrušky, kráľ ho nedočkavo prijal. Chýr o sladkých hruškách sa naozaj rozletel po celej krajine.

„Ukáž mi ich,“ pokynul chlapcovi.

Ale čo to? Len čo najstarší syn odkryl lístie, nebolo pod ním nič iné, iba prach a vetvičky, skrátka neporiadok zametený okolo cesty. Mladíka okamžite uvrhli do žalára za to, že chcel kráľa oklamať. Nakoniec si uvedomil, že to vlastným klamstvom si privodil nešťastie.

Keď sa najstarší syn dlho nevracal, otec riekol ďalším synom:

„Vyzerá to tak, že váš starší brat kráľa veľmi potešil. Iste dostal veľké bohatstvo a ostal žiť v kráľovskom meste.“

Druhý brat odvetil:

„Otče, smiem aj ja kráľovi odnieť košík hrušiek? Ak aj ja dostanem bohatú odmenu, dám poslať aj po teba, aby si sa mal lepšie.“

„Dobre teda,“ súhlasil otec. „Ved' som vás celý život vychovával – čo iné si môžem priať, než že sa moji synovia o mňa postarajú v starobe?“

A tak prostredný syn sa vybral na cestu do kráľovského mesta. Ale aj on sa cestou unavil a zašiel k potôčiku, aby sa napil.

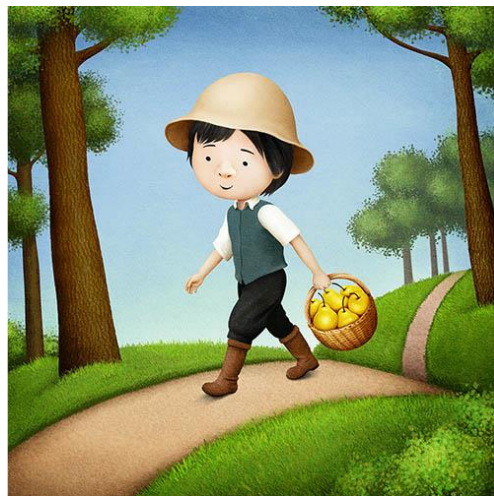
Zhrbená starenka tam aj tento rok prala bielizeň a prihovorila sa mu. Aj stredný brat ju oklamal, že má v košíku smeti.

Prostredný syn dorazil do kráľovského zámku, ale postihol ho rovnaký osud – keď košík pred kráľom odkryl, bol len plný smetí. Za urážku kráľa ho uvrhli do žalára rovno vedľa jeho brata.

Po dlhom čase sa roľník začal znepokojovať, že sa syn nevracia. Ostal mu už len najmladší syn. Ale toho všetci považovali za hlupáka.

„Keby si len nebol taký prostáčik, poslal by som ťa do kráľovského mesta tiež. Aspoň by si zistil, čo sa stalo tvojim bratom,“ vzdychol otec.

„Len sa neboj, otče, a pusti ma. Aspoň to vyskúšam.“

„Nuž, čo sa dá robiť. Tak ťa aspoň nenechám odísť naprázdno,“ rozhodol sa otec. A tak aj najmladšiemu synovi naložil plný košík hrušiek a vyslal ho na cestu.

Najmladší syn kráčal, kráčal a unavený pristavil sa pri potôčiku, aby si oddýchol. Aj on uvidel zohnutú starenku, ako perie bielizeň.

„Dobré ráno, tetuška!“ pozdravil sa jej zdvorilo.

Starenku prekvapilo, že tento chlapec je tak dobre vychovaný.

„Čože to máš v košíku?“ opýtala sa ho.

„Nesiem zlatisté hrušky pre nášho kráľa,“ odvetil chlapec. „Môj otec vraví, že v celom kraji niet chutnejších hrušiek, než sú tie naše. Možno nimi kráľa poteším.“

„Vari sú to naozaj len hrušky?“ vyzvedala starena.

„Veru áno,“ prikývol chlapec a s pozdravom sa pobral ďalej.

Keď kráľovské stráže videli, že do zámku prichádza ďalší roľníkov syn, ktorý tvrdí, že nesie hrušky, nechceli ho pustiť dovnútra.

„Hybaj preč! Iste si taký istý klamár ako tvoji bratia!“

Ale najmladší syn odmietol odísť – nechcel otca sklamať. A tak ostal sedieť pri bráne a vzlykal. Prešla hodná chvíľa, kým si ho všimol kráľ na svojej prechádzke.

Keď videl vzlykajúceho chlapca, spýtal sa stráží, čo sa to deje.

„Vaše veličenstvo, to je ďalší roľníkov syn, ktorý vás prišiel oklamať. Máme ho radšej rovno odvieť do väzenia?“

„To nie je pravda!“ zvolal mladík. „Sú to hrušky, najchutnejšie z celého kráľovstva!“

„To vraveli aj tvoji bratia!“ odvrkli stráže.

„Vaše veličenstvo, prosím, aspoň sa na ne pozrite,“ prosil chlapec.

Prosil tak úpenlivo, až kráľ obmäkčil. Odkryl vrstvu listia a hľa – skveli sa pod ním zlatisté hrušky. Už to však neboli obyčajné hrušky, aké doma do košíka nakládol. Na počudovanie, teraz bola každá jedna z ozajstného zlata!

Kráľ sa nesmierne potešil a vraví chlapcovi: „To je veru vzácny dar! Rád sa ti zaň odmením – môžeš si poprosiť čokoľvek, po čom tvoje srdce túži.“

Chlapec však povedal:

„Želám si len jediné – nájsť svojich dvoch bratov. Iste žijú v prepychu kdesi tu v meste.“

„Ale kdeže, tvoji bratia sú vo väzení,“ prezradil mu kráľ a dal ich priviesť.

Trojica bratov sa po dlhom čase objala a hneď si vzájomne vyrozprávali, čo sa im na cestách prihodilo a ako starenku oklamali.

„Vidíte, čo vás čaká, keď budete klamať,“ povedal kráľ dvom starším synom.

„Nebyť vášho brata, ktorému ste sa vysmievali, ostali by ste vo väzení do konca života!“

Potom kráľ prikázal, aby zázračný strom, ktorý rodil zlaté hrušky, presadili do jeho paláca. Ustanovil roľníka a jeho troch synov za záhradníkov, aby sa o strom dobre starali. A tak odvtedy žili v hojnosti a spokojnosti.

Text adaptovaný podľa rakúskej rozprávky: <https://eshop.readmio.com/products/zlate-hrusky>

Ilustrácia: Larisa Kulik

Vyriešte nasledujúce úlohy!

1. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Kto žil v dedine?

- A. chudobný roľník
- B. chudobná rodina
- C. bohatá rodina
- D. chudobná žena

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

2. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Čo mal roľník?

- A. troch synov a jednu hrušku
- B. tri dcéry a jednu hrušku
- C. tri hrušky a troch synov
- D. troch synov a jednu dcéru

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

3. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Čo sa roľník rozhodol urobiť?

- A. navštíviť kráľa
- B. odnieť kráľovi chutné hrušky
- C. oženiť synov
- D. prediť hrušky na trhu

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

4. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Čo urobil syn, keď došiel k potôčiku?

- A. Zastavil sa a najedol sa hrušiek.
- B. Zastavil sa a umyl hrušky.
- C. Zastavil sa pri ňom, aby si odpočinul a napil sa.
- D. Preskočil potôčik a ponáhlal sa.

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

5. Zakrúžkujte písmeno, zodpovedajúce odpovedi, ktoré označuje správne poradie udalostí z textu, tak ako sa udiali. (1 b.)

1.	Prostredného syna zavrú do žalára.
2.	Najstaršieho syna zavrú do žalára.
3.	Roľník a jeho synovia sú záhradníci.
4.	V dedine žil chudobný roľník.
5.	Najmladší syn daruje zlaté hrušky kráľovi.
6.	Mal troch synov a jednu hrušku.

- A. 4, 6, 2, 3, 5, 1
 B. 6, 1, 3, 4, 5, 2
 C. 1, 4, 3, 5, 2, 6
 D. 4, 6, 2, 1, 5, 3

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

6. Spojte čiarou činnosť s postavou, ktorá ju vykonáva. (9 b.)

Činnosť
Uplietol pekný prútený košík.
Hrbila sa a prala bielizeň.
Prosil úpenlivo, až kráľa obmäkčil.

Postava
starenka
kráľ
roľník
najmladší syn

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

7. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi. (1 b.)

Čo mal prostredný syn v košíku, keď ho odkryl pred kráľom?

- A. plno jabĺk
 B. plno hrušiek
 C. plno smetí
 D. neporiadok zametený okolo cesty

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

8. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Čo urobil najmladší syn, keď ho nechceli pustiť do zámku?

- A. odmietol odísť – kopal do brány
- B. neodišiel – ostal sedieť pri bráne
- C. nečakal – preskočil kráľovskú bránu
- D. neodišiel – ostal sedieť pri potoku

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

9. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Aké je pokračovanie nasledujúcej vety?

Nebyť vášho brata, ktorému ste sa vysmievali, ostali by ste...

- A. kráľovi sluhovia!
- B. chudobní roľníci!
- C. vo väzení do konca života!
- D. vo väzení do pondelka!

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

10. Zakrúžkujte písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi.

(1 b.)

Prečo mal najmladší brat hrušky v košíku?

- A. lebo neklamal
- B. lebo ich skryl
- C. lebo ich nepredal
- D. lebo klamal

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

11. Napíšte, formou troch jednoduchých viet, čo urobil každý z bratov.

1.	
2.	
3.	

Túto časť žiak nevyplňuje.

Obsah (myšlienky / napísané myšlienky) (12 b.)

Body:		Kód:		
-------	--	------	--	--

Pravopis/Ortografia (6 b.)

Body:		Kód:		
-------	--	------	--	--

12. Pozorne si prečítajte nasledujúce tvrdenia.

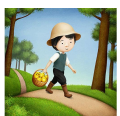
(4 b.)

Napíšte **P** do políčka vedľa pravdivého tvrdenia a **N** do políčka vedľa nepravdivého tvrdenia.

• Chýr o sladkých hruškách sa naozaj rozletel po celej krajine.	
• Starší bratia žili v prepychu v meste.	

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:		
-------	--	------	--	--

13. Do políčka vedľa každej z nižšie uvedených otázok napíšte **ÁNO** pre kladnú odpoveď a **NIE** pre zápornú odpoveď.

(6 b.)

• Žil v dedine bohatý roľník?	
• Bol najstarší syn čestný?	
• Presadili zázračný strom do paláca?	

Túto časť žiak nevyplňuje.

Body:		Kód:		
-------	--	------	--	--

14. Sformulujte v jednoduchých vetách štyri možné dôsledky toho, čo by sa mohlo stať, keby bratia neklamali.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Túto časť žiak nevyplňuje.

Obsah (myšlienky / napísané myšlienky) (12 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Pravopis / Ortografia (6 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Interpunkčné znamienka (6 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

15. Najmladší syn neklamal starenku, bol čestný. Napíšte krátky text v rozsahu 7 – 8 viet, v ktorom predstavíte nejaký dobrý skutok zo svojho detstva.

V texte budete rešpektovať nasledujúce požiadavky:

- predstavíte nejaký dobrý skutok;
- prihliadnete na to aby slová boli správne napísane;
- v texte budete správne používať interpunkčné znamienka;
- text správne umiestnite na stranu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Túto časť žiak nevyplňuje.

Obsah (myšlienky / napísané myšlienky) (12 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Pravopis/Ortografia (6 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Interpunkčné znamienka (6 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Usporiadanie a súvislosť napísaného textu (6 b.)

Body:		Kód:	
-------	--	------	--

Celkový počet získaných bodov:	
---------------------------------------	--